

O‘ZBEKISTONDA BARQAROR IQTISODIY O‘SISH OMILLARI

Shonazar Jumakulovich Ermamatov

“Iqtisodiyot va menejment”
kafedrasi dotsenti, iqtisodiyot fanlari nomzodi
Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti
E-mail: shonazar@mail.ru

Dildora Baxtiyorova

ISFT instituti o‘qituvchisi

Annotatsiya: *Maqola O‘zbekistonda barqaror iqtisodiy o‘shni ta’minlash omillari va shart-sharoitlariga bag‘ishlangan. Maqolada so‘nggi yillarda O‘zbekistonda iqtisodiy o‘sh sur‘atlari, uning dinamikasiga ta’sir ko‘rsatgan omillar “O‘zbekiston – 2030” strategiyasida qo‘yilgan maqsadlar nuqtai nazaridan tahlil qilingan, iqtisodiy o‘shni ta’minlashda sanoat tarmog‘ining ahamiyati yoritilgan, barqaror o‘sh sur‘atlarini ta’minlash yuzasidan tavsiyalar ishlab chiqilgan.*

Kalit so‘zlar. *Strategiya, yalpi ichki mahsulot hajmi, yalpi ichki mahsulot, texnologik taraqqiyot, iqtisodiy o‘sh, sanoat ishlab chiqarishi, “O‘zbekiston – 2030” strategiyasi.*

ФАКТОРЫ УСТОЙЧИВОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО РОСТА В УЗБЕКИСТАНЕ

Шоназар Жумакулович Эрматов

Доцент кафедры “Экономика и менеджмент”
Ташкентский государственный университет востоковедения
E-mail: shonazar@mail.ru

Дилдора Бахтиёрова

Преподаватель института ISFT

Аннотация: Статья посвящена факторам и предпосылкам устойчивого экономического роста в Узбекистане. В статье анализируются тенденции экономического роста Узбекистана в последние годы, факторы, влияющие на его динамику с точки зрения целей, поставленных в стратегии «Узбекистан-2030», раскрыта роль промышленности в обеспечении экономического роста, разработаны рекомендации по обеспечению устойчивого роста ВВП Узбекистана.

Ключевые слова. Стратегия, объем валового внутреннего продукта, валовой внутренний продукт, технологическое развитие, экономический рост, промышленное производство, стратегия «Узбекистан – 2030».

FACTORS OF SUSTAINABLE ECONOMIC GROWTH IN UZBEKISTAN

Shonazar Jumakulovich Ermamatov

Candidate of economic sciences,
Associate professor of the Department of “Economics and Management”
Tashkent State University of Oriental Studies
E-mail: shonazar@mail.ru

Dildora Bakhtiyarova

Teacher of ISFT Institute

Abstract: The article is devoted to the factors and conditions for ensuring sustainable economic growth in Uzbekistan. In the article, the rate of economic growth in Uzbekistan in recent years, and the factors affecting its dynamics are analyzed in terms of the goals set in the "Uzbekistan-2030" strategy, the industry in ensuring economic growth the importance of the network was highlighted, recommendations were developed to ensure stable growth rates.

Keywords. Strategy, volume of gross domestic product, gross domestic product, technological development, economic growth, industrial production, "Uzbekistan - 2030" strategy.

KIRISH

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023 yil 11 sentyabrdagi farmon bilan tasdiqlangan “O‘zbekiston – 2030” strategiyasi ham inson huquqlari va manfaatlarini so‘zsiz ta’minlash, yaqin kelajakda amalga oshirilajak islohotlarning tub maqsadlarini qamragan ustuvor yo‘nalishlar o‘rin olgani bilan ahamiyatlidir. Ushbu hujjat mamlakatimiz va xalqimiz tarixining o‘ziga xos yangi davrini boshlab beradi.

Strategiya beshta ustuvor yo‘nalish bo‘yicha 100 ta muhim maqsadlarni o‘z ichiga qamrab olgani bilan e’tiborga molik. Bu mamlakatda islohotlar samaradorligini keskin oshirish, barqaror iqtisodiy o‘sinh orqali daromadi o‘rtachadan yuqori bo‘lgan davlatlar qatoridan o‘rin olish, xalq xizmatidagi adolatli va zamonaviy davlatni barpo etishdek maqsadlarga xizmat qiladi. Mazkur maqolada mamlakatimizda iqtisodiy o‘sinh ushbu strategiyada ko‘zlangan maqsadlarga erishish nuqtai nazaridan tadqiq qilingan.

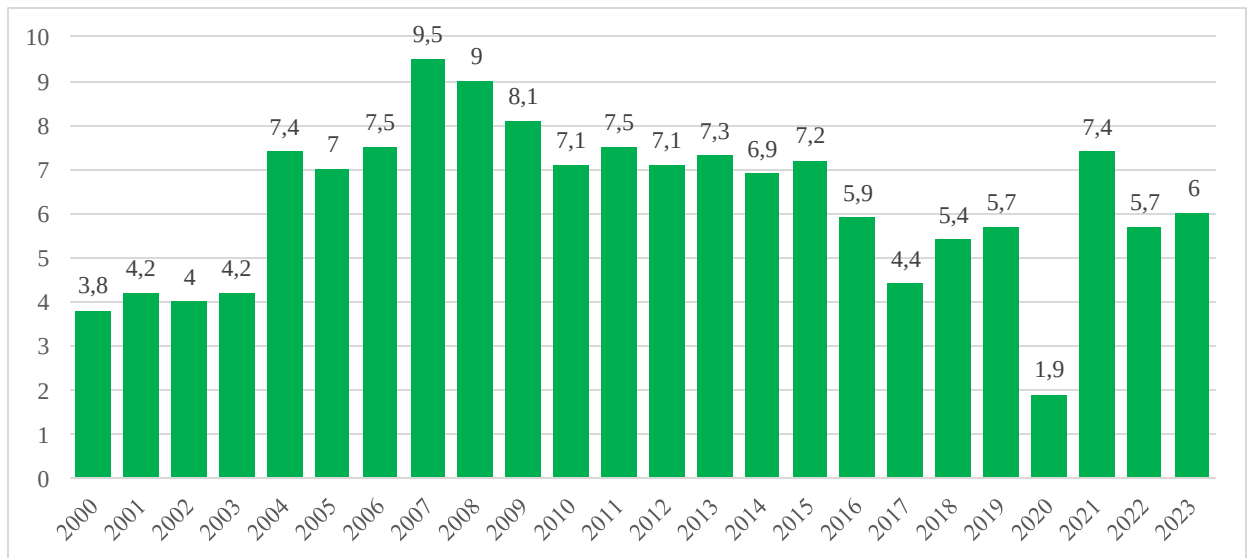
TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqotda tizimli tahlil, tarixiylik va mantiqiylik, induksiya va deduksiya, analiz va sintez, qiyosiy tahlil, guruhlash kabi usullardan foydalanildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Mustaqillik yillarida iqtisodiyotni barqaror rivojlantirish, uning tarmoq va geografik tarkibini takomillashtirishga qaratilgan keng ko‘lamli islohotlar amalga oshirilmoqda. Milliy iqtisodiyotni modernizatsiyalash va uning tarkibini diversifikatsiyalash bo‘yicha amalga oshirilgan chora-tadbirlar natijasida yalpi ichki mahsulot hajmi dinamik o‘sinh tendensiyasiga ega bo‘ldi. Tahlillar shuni ko‘rsatadiki, mamlakatimizda YaIMning o‘sinh sur‘atlari barqaror tarzda bormoqda. Agar o‘rtacha o‘sinh sur‘atlari 2000-2003 yillarda 4 foizdan, 2004-2006 yillarda 7,3 foizdan, 2007-2008 yillarda esa 9,2 foizdan yuqori darajada kuzatilgan bo‘lsa, ushbu ko‘rsatkich 2009-2016 yillar davomida 8 foizdan yuqori bo‘ldi. 2019 yilda esa 5,7 foizni tashkil etdi. Faqat koronavirus pandemiyasining iqtisodiyotga salbiy ta’siri

natijasida 2020 yilda YaIMning o‘sish sur’ati oldingi yilga nisbatan 1,9%ni tashkil etdi, chuqur iqtisodiy islohotlar natijasida 2021 yilga kelib esa ushbu ko‘rsatkich 7,4 foizni, 2022 yilda 5,7 foizni va 2023 yilda 6 foizni tashkil etdi.

1-rasm. O‘zbekistonda yalpi ichki mahsulotning yillar davomida o‘sish dinamikasi, foizda¹

2030 yilga qadar iqtisodiyot hajmini 2 barobar oshirish va “daromadi o‘rtachadan yuqori bo‘lgan davlatlar” qatoriga kirish asosiy maqsad qilib olinmoqda. Bunda kelgusi yetti yillikda yalpi ichki mahsulot hajmini 160 milliard dollarga va aholi jon boshiga daromadlarni 4 ming dollarga yetkazish ko‘zda tutilgan. Yuqoridagi o‘sish sur’atlari saqlanib qolsa, “70 lik qoidasi”ga ko‘ra yalpi ichki mahsulot hajmi 11,6 yilda ikki barobarga oshadi. Shu nuqtai nazardan 2030 yilda rejalashtirilgan ko‘rsatkichga erishish uchun yalpi ichki mahsulot hajmini yiliga 9-10 foizga yetkazish talab etiladi.

Shu nuqtai nazardan, yalpi ichki mahsulotning barqaror sur’atlar bilan o‘sishi an’anaviy xomashyo tarmoqlari hisobidan ham, jahon bozoridagi qulay kon’yunktura va ayrim xomashyo turlari hamda materiallar narxining yuqoriligi hisobidan ham emas, balki birinchi navbatda raqobatbardosh tayyor mahsulotlar

¹ O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat statistika agentligi (stat.uz) ma’lumotlari asosida muallif tomonidan tuzilgan.

ishlab chiqarish, zamonaviy xizmatlar ko‘rsatish sohalarini jadal rivojlantirishni belgilab beradigan jiddiy tarkibiy o‘zgarishlar va ishlab chiqarish samaradorligini oshirish evaziga ta’minlash muhim ahamiyat kasb etadi.

Yuqori rivojlangan davlatlar tajribasining ko‘rsatishicha, iqtisodiy o‘shining muhim jihati uning sifati va uni ta’minlovchi omil esa – innovatsiya hisoblanadi. Shuningdek, zamonaviy nazariy yondashuvlarning ko‘rsatishicha, iqtisodiy o‘shini asosiy harakatga keltiruvchi kuch – texnologik taraqqiyot hisoblanadi. O‘z navbatida, ta’lim, fan va yuqori texnologiyalar iqtisodiy o‘sh manbaining, farovon hayot va davlat taraqqiyotining asosidir.

Shu nuqtai nazardan strategiyada mahalliy xomashyo bazasidan samarali foydalangan holda ilg‘or texnologiyalarga asoslangan sanoatni rivojlantirish asosiy maqsadlardan biri sifatida qayd etilgan. Sanoat shunday tarmoqki, unda tabiiy, mehnat va moliyaviy resurslar, ilm-fan yutuqlaridan keng foydalanish imkoniyati mavjud. Har qanday davlat iqtisodiyotida sanoatning taraqqiyoti mana shu imkoniyatlardan unumli foydalanishga bog‘liq. Bu boradagi mavjud salohiyatimizni ro‘yobga chiqarish bo‘yicha bir qancha chora-tadbirlar belgilangani diqqatga molik. Qayta ishlash sanoatida mehnat unumdorligini 2 barobar oshirish, barcha maishiy texnikani ishlab chiqarishni mahalliyashtirishga 1,5 milliard dollar investisiya jalb qilish, tadbirkorlarga “tayyor biznes” shaklida bino berish mexanizmlarini nazarda tutuvchi sanoat ipotekasi tizimini joriy etish, metallni qayta ishlash, mashinasozlik va elektronika, transport va logistika, qishloq xo‘jaligida hosildorlik yo‘nalishlarida 8 ta ilmiy-ishlab chiqarish klasterini tashkil etish va boshqa vazifalar shular jumlasidandir.

Ma’lumki, mamlakatimizda modernizatsiya jarayonlarining muvaffaqiyatli amalga oshirilishi sanoat ishlab chiqarishining rivojlanishi va uning yalpi ichki mahsulotdagi ulushining o‘shishi bilan bog‘liq.

Sanoat milliy iqtisodiyotning raqobatbardoshligini oshirishda muhim o‘rin tutuvchi va mamlakatning jahon xo‘jalik tizimidagi mavqeini belgilab beruvchi eng muhim tarmoq hisoblanadi. Ayni vaqtda iqtisodiyotning tarmoq va geografik

tarkibini takomillashtirish ustun darajada sanoat sohasining rivojlanish sur’atlari va ko‘lamiga bevosita bog‘liq.

Jahon iqtisodiyotida bozor iqtisodiyoti rivojlangan mamlakatlar odatda sanoati rivojlangan mamlakatlar deb yuritiladi. Bu bejiz emas, albatta. Zero, ushbu mamlakatlarning yuqori darajadagi ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyotga erishishi, eng avvalo, sanoat ishlab chiqarishining yuksak darajada rivojlanishi tufayli yuz bergan. Sanoatning turli tarmoqlarini bir-biriga mutanosib ravishda rivojlantirish orqali ushbu mamlakatlar iqtisodiyotning boshqa tarmoqlarini ham sanoat asosiga ko‘chirishga erishdilar. Bu esa o‘z navbatida mehnat unumdorligining keskin oshishiga olib keldi.

Sanoat moddiy ishlab chiqarishning eng yirik yetakchi tarmog‘i va unda mehnat qurollari (vositalari), mehnat buyumlari hamda xalq iste’mol tovarlarining asosiy qismi yaratiladi. Sanoat ishlab chiqarishida mashina va mexanizmning barcha turlari, bino va inshootlarning konstruktiv elementlari ishlab chiqariladi, yer osti boyliklarini qazib olish amalga oshiriladi, mineral, qishloq xo‘jalik xom ashyolariga ishlov beriladi hamda keng iste’mol mollari tayyorlanadi. Milliy iqtisodiyot, fan, maorif, madaniyat, sog‘liqni saqlash, sport, turizm va boshqa sohalar rivoji sanoatning taraqqiyot darajasiga bog‘liq.

Sanoat va uning eng muhim tarmog‘i hisoblangan qayta ishlash sanoati kengaytirilgan takror ishlab chiqarishning asosi hisoblanadi. U moddiy texnika vositalarini o‘zi va boshqa tarmoqlar uchun takror ishlab chiqarish bilan birga milliy iqtisodiyot tarkibi va ishlab chiqarish munosabatlarini takomillashtirib boradi.

Sanoat qishloq xo‘jaligi ishlab chiqarishini rivojlantirish va uning tarkibini takomillashtirishning negizi hisoblanadi. Agrar sohani yangi texnika bilan ta’minlash orqali sanoat qishloq xo‘jaligi ishlab chiqarishini iqtisodiy va madaniy jihatdan yuqori darajaga ko‘tarishga, shahar va qishloq o‘rtasidagi tafovutlarni qisqartirishga, dehqon mehnatini industrial mehnatga aylantirishga yordam beradi. Ayni vaqtda qishloq xo‘jaligining sanoat asosiga ko‘chirilishi agrar ishlab

chiqarishning mavsumiylik darajasini pasaytirishga, oziq-ovqat mahsulotlari ishlab chiqarishni uzluksizligini ta’minlashga ijobiy ta’sir ko’rsatadi.

Sanoat uchun uzluksiz fan-texnika taraqqiyoti va ishlab chiqarishni ilm-fan yutuqlari bilan qurollantirishning o’sishi xarakterlidir. Unda elektrlashtirish va elektronizatsiyalash, ishlab chiqarishni kompleks mexanizatsiyalash, avtomatlashtirish va kimyo sohasidagi ilg’or yutuqlardan keng foydalaniladi.

Sanoat taraqqiyoti ishlab chiqarish kuchlarining bir tomonlama rivojlanishiga barham beradi, mamlakat va uning mintaqalari tabiiy boyliklaridan, xom ashyo va mehnat resurslaridan samarali foydalanishga imkoniyat yaratadi. Ishlab chiqarish kuchlarining miqyosi, tarkibiy tuzilishi hamda hududiy tashkil etilishida tarmoqning ahamiyati yuqori.

Shuni alohida qayd etish lozimki, mamlakatning ilmiy-texnika, innovatsiya va kadrlar salohiyatidan samarali foydalanishda sanoat alohida o’ringa ega. Zero, innovasion resurslar asosan sanoat ishlab chiqarishida shakllanadi, ilmiy-tadqiqot va tajriba konstruktorlik ishlari amalga oshiriladi. Shu orqali sanoat fan va ishlab chiqarish integratsiyasini ta’minlaydi. Sanoat mamlakat iqtisodiyotining raqobatbardoshligini ta’minlashda hal qiluvchi ahamiyatga ega. Zero, har qanday milliy xo’jalikning raqobatbardoshligi sanoat tarmog’ining qay darajada rivojlanganligi bilan belgilanadi.

Mahalliyashtirish dasturining izchillik bilan amalga oshirilishi natijasida mamlakatimizda sanoat ishlab chiqarishining mutlaqo yangi, zamonaviy tarmoqlari barpo etildi va bir necha yuzlab yangi turdagi sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish o’zlashtirildi. Avtomobilsozlik, neft va gaz kimyosi, zamonaviy qurilish materiallari sanoati, temir yo’l mashinasozligi, maishiy texnika, farmasevtika, zamonaviy oziq-ovqat va to’qimachilik sanoati shular jumlasidandir. Buning natijasida sanoat ishlab chiqarishining tovar va geografik tarkibi ham takomillashib, unda qo’shilgan qiymat darajasi yuqori mahsulotlar ishlab chiqarish hajmi ortdi, mintaqalarning sanoat ishlab chiqarishidagi ishtiroki sezilarli darajada faollashdi.

XXI asrning boshlariga kelib jahon iqtisodiyotida o‘z mazmun va mohiyatiga ko‘ra oldingi davrlardan mutlaqo farq qiladigan yangi tendensiyalar yuzaga chiqmoqda. Jahon iqtisodiyoti tobora globallashib, mamlakatlar o‘rtasidagi o‘zaro iqtisodiy munosabatlar tizimi tabiati o‘zgarmoqda.

Bunday sharoitda mamlakatimiz iqtisodiyotini muntazam takomillashib borishini ta’minlaydigan mexanizmlarni joriy etish, barqaror iqtisodiy taraqqiyot bilan bog‘liq vazifalarni puxta belgilab olish masalasi dolzarb ahamiyat kasb etmoqda.

O‘zbekistonda amalga oshirilayotgan tarkibiy o‘zgarishlar va modernizatsiyalash siyosati muvaffaqiyati sanoat ishlab chiqarishi rivojlanishini jadallashtirishga, yangi mahsulot turlarini o‘zlashtirish bilan bog‘liq muammolarni samarali hal etishga bog‘liq. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.Mirziyoev ta’kidlaganidek, “Sanoat sohasidagi siyosatni samarali amalga oshirish, sanoatni innovasion asosda tashkil etish, uni rivojlantirishda drayver va o‘sish nuqtalarini jbelgilab olish, ishlab chiqarishga ilg‘or texnologiyalarni jalb etish orqali sanoat tarmoqlari raqobatbardoshligi va ishlab chiqarish samaradorligini oshirish, “Yashil texnologiya”larni ishlab chiqarishga tadbiq etishni rag‘batlantirish, xomashyoni chuqur qayta ishlash va raqobatbardosh tayyor mahsulotlar ishlab chiqarish, tashqi bozorlarda yuqori talabga ega mahsulotlar ishlab chiqarishni rag‘batlantirishga alohida e’tibor qaratish lozim”².

Statistik ma’lumotlar shundan dalolat beradiki, 2024 yil 1 yanvar holatiga ko‘ra, O‘zbekistonda qariyb 69444 ta sanoat korxonalari faoliyat ko‘rsatmoqda. Bu korxonalarining 2439 tasi (jamiga nisbatan 3,5 foiz) tog‘-kon sanoati, 65426 tasi (94,2 foiz) qayta ishlash sanoati, 518 tasi (0,7 foiz) elektr, gaz, bug‘ bilan ta’minlash va havoni kondisiyalash, 1061 tasi (1,5 foiz) suv bilan ta’minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish hissasiga to‘g‘ri keladi³.

² Mirziyoev Sh.M. Yangi O‘zbekiston strategiyasi. – Toshkent: “O‘zbekiston” nashriyoti, 2021. –B.134.

³ O‘zbekiston Respublikasining ijtimoiy-iqtisodiy holati. 2021 yil yanvar-dekabr. Toshkent – 2022. – B.331.

Statistik ma’lumotlarga ko‘ra, 2023 yilda O‘zbekistonda 655,8 trln. so‘mlik sanoat mahsulotlari ishlab chiqarildi. Bu 2022 yilga nisbatan 6 foizga ko‘p. Agar sanoat mahsuloti o‘shishini iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha ko‘rib chiqadigan bo‘lsak, 2023 yilda eng yuqori qo‘shimcha o‘shish sur‘ati qazib qayta ishlash sanoatida qayd etilgan – 6,7 foiz (1-jadval). Qazib olish sanoati 2022 yilga nisbatan 1 foizga o‘sgan. Sanoat ishlab chiqarishi tarkibida eng katta ulush qayta ishlash sanoati hissasiga to‘g‘ri kelib, 553,3 trln. so‘mni, jami sanoat ishlab chiqarishidagi ulushi 84,4 foizni tashkil etgan.

1-jadval

O‘zbekistonda sanoat ishlab chiqarishining o‘shish sur‘atlari, %⁴

	2019	2020	2021	2022	2023
Jami sanoat	105,0	100,9	108,8	105,3	106,0
Shu jumladan:					
Qazib olish sanoati	99,4	78,0	110,8	101,9	101,0
Qayta ishlash sanoati	106,6	107,9	108,3	105,4	106,7

Agar sanoat tarmog‘ining yalpi ichki mahsulotdagi ulushini kuzatadigan bo‘lsak, 2019-2023 yillarda unda sezilarli o‘zgarishlar yuz bermaganligining guvohi bo‘lamiz (2-jadval). Jadval ma’lumotlaridan ko‘rinib turibdiki, agar 2019 yilda mamlakatimiz yalpi ichki mahsulotida sanoatning hissasi 27,5 foizni tashkil etgan bo‘lsa, 2023 yilda bu ko‘rsatkich 26,1 foizga teng bo‘lgan.

Sanoat ishlab chiqarishining rivojlanishiga baho berishda qayta ishlash sanoatining texnologik tarkibini tahlil qilish muhim ahamiyatga ega. Zero, qayta ishlashning kuchli sektori mamlakatning texnologik quvvatini belgilab bersa, uning qisqarishi iqtisodiy pasayishdan dalolatdir. Rivojlangan mamlakatlarda qayta ishlash sanoati bandlik va ishchi o‘rinlarining keng miqyosda o‘shishini ta’minlovchi manba hisoblanmaydi, ammo mehnat unumdorligi, innovatsiyalar va xalqaro savdoning o‘shishini ta’minlab beruvchi asosiy tarmoq hisoblanadi.

2-jadval

O‘zbekiston yalpi ichki mahsulotida sanoat sektori ulushining o‘zgarishi (boshqa sektorlarga qiyosan, foizda)⁵

⁴ O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat statistika agentligining statistik to‘plamlari asosida tuzilgan

⁵ O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat statistika agentligining statistik to‘plamlari asosida tuzilgan
www.sharqjurnali.uz DOI: 10.5281/zenodo.13934397

	2019	2020	2021	2022	2023
Yalpi ichki mahsulot	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Qishloq, o‘rmon va baliq xo‘jaligi	26,6	26,8	26,5	24,9	24,3
Sanoat (qurilishni qo‘shgan holda)	33,8	33,5	33,9	33,5	32,3
Sanoat	27,5	26,8	27,3	27,0	26,1
Qurilish	6,3	6,7	6,6	6,5	6,2
Xizmatlar	39,6	39,7	39,6	41,6	43,4

Statistik ma’lumotlar shundan dalolat beradiki, O‘zbekistonda qayta ishlash sanoatining texnologik tarkibida eng katta ulush quyi va o‘rta quyi texnologiyali tarmoqlar hissasiga to‘g‘ri kelib, quyi sanoat tarmoqlarining jami qayta ishlash sanoatidagi ulushi 2019 yilda 37,5 foizdan 2023 yilda 36,3 foizgacha pasaygan bo‘lsa, o‘rta quyi texnologiyali tarmoqlar ulushi 35,5 foizdan 37,5 foizgacha o‘sdi (3-jadval).

3-jadval

O‘zbekiston Respublikasi qayta ishlash sanoatining texnologik tarkibi,
%⁶

	2019	2020	2021	2022	2023
Yuqori texnologiyali	1,6	2,0	2,7	2,1	1,4
O‘rta yuqori texnologiyali	25,3	22,4	20,1	23,1	24,8
O‘rta quyi texnologiyali	35,5	39,9	39,4	36,8	37,5
Quyi texnologiyali	37,5	35,7	37,7	38,0	36,3

Ayni vaqtda 2019 yilga nisbatan 2023 yilda o‘rta yuqori va yuqori texnologiyali tarmoqlarning jami qayta ishlash sanoatidagi ulushi pasayish tendensiyasiga ega bo‘lgan. Xususan, o‘rta yuqori texnologiyali tarmoqlarning yalpi qayta ishlash sanoatidagi ulushi 2019 yilda 25,3 foizdan 2023 yilda 24,8 foizgacha, yuqori texnologiyali tarmoqlarning ulushi 1,6 foizdan 2023 yilda 1,4 foizgacha pasaygan.

Yuqoridagilardan shunday xulosa chiqarish mumkinki, “O‘zbekiston 2030” strategiyasida qo‘yilgan maqsadlarga erishish uchun o‘rta yuqori va yuqori texnologiyali sanoat tarmoqlarini rivojlantirish bo‘yicha jiddiy chora-tadbirlarni

⁶ O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasining statistik to‘plamlari asosida tuzilgan

amalga oshirish taqozo etiladi. Zero, bu tarmoqlarda qo‘shilgan qiymat darajasi yuqori bo‘lib, mavjud iqtisodiy resurslardan samarali foydalanish imkonini beradi.

XULOSA

Bizning fikrimizcha, yuqori texnologiyali sanoat tarmoqlarini rivojlantirish borasida ijobiy natijalarga erishish uchun quyidagi chora-tadbirlarni amalga oshirish maqsadga muvofiq:

- yuqori texnologiyali sektor korxonalarining ilmiy-texnik va tadqiqotchilik faoliyatini rag‘batlantirishni ko‘zda tutuvchi yuqori texnologiyali mahsulotlar ishlab chiqaruvchi korxonalarning strategik rivojlanish rejasini shakllantirish;
- resurslarni ilmiy-texnika taraqqiyotining hal qiluvchi rivojlanish yo‘nalishlarida jamlash va ularni taqsimlashning optimal tizimini barpo etish;
- ichki va tashqi bozorlarda raqobat muhitini shakllantirishga qodir mahalliy ilmiy-ishlab chiqarish tuzilmalarini barpo etishni doimiy tarzda qo‘llab-quvvatlash;
- nafaqat yirik ishlab chiqarish birliklari, balki tadbirkorlikning kichik va o‘rta sub’ektlari innovasion ilmiy faoliyatini doimiy tarzda rag‘batlantirgan holda yangiliklar generatsiyasi, rivojlanishi va ularni tarqatishning maxsus ixtisoslashgan tashkiliy-iqtisodiy mexanizmini yaratish va amaliyotga joriy etish.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023 yil 11 sentyabrdagi “O‘zbekiston – 2030” strategiyasi to‘g‘risida”gi PF-158-son Farmoni / <https://lex.uz/ru/docs/6600413>
2. Mirziyoev Sh.M. Yangi O‘zbekiston strategiyasi. – T.: O‘zbekiston, 2021. – 455 b.
3. Абалкин Л. Размышления о долгосрочной стратегии, науке и демократии // Вопросы экономики. – 2006. - №12. – С.4-19.
4. Аганбегян А. На пути к цивилизованному рынку // Вестник Института экономики Российской академии наук. – 2018 – №1. – С.7-26.
5. O‘zbekiston Respublikasining ijtimoiy-iqtisodiy holati: 2021 yil yanvar-dekabr. – T.: 2022. – 467 b.
6. O‘zbekiston Respublikasining ijtimoiy-iqtisodiy holati: 2022 yil yanvar-dekabr. – T.: 2023. – 519 b.
7. To‘xliyev N., Xolmatov N., Ermamatov Sh., Haqberdiyev Q. O‘zbekiston

iqtisodiyoti: oliy o‘quv yurtlari talabalari uchun darslik / N.To‘xliev va boshq. – Toshkent: “O‘zbekiston” NMIU, 2018. – 488 b.